

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Aqvæ Vitæ, De Fontibvs Salvatoris. hoc est, Doctrina
Evangelica De Meditatione mortis**

Kispenning, Henricus

Antverpiæ, 1583

Meditationes in Passione[m] D. N. Iesu Christi, ex S. Scripturæ, & S.
Patrum sententiis contextæ. xiiij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46214](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46214)

incipiam: & omnes vires anime & corporis mei, omneque residuum tempus mihi abs te concedendum, in gloriam & secundum optimam ac perfectissimam voluntatem tuam expendam.

Misericordissime Iesu, adesto mihi propitijs in his pœnis ac miserijs, quibus teneor: & si quæ grauiorcs super me venerint, quia grauiora & grauissima commeri peccatis meis: fac vt patientissimè tolerem. Dulcis Iesu, si nihil unquam deliquissem, aut nihil mali apud te commeruissem, nihilominus ad gloriam tuam, & in tui amorem ac beneplacitum, in has et in quaslibet alias pœnas me tibi pro tua voluntate offero atq. resigno: non in mea virtute, sed in misericordiarum tuarum multitudiue, quibus innitor, & quas inuoco: vt fragilitatem carnis mee pusillanimitatēque spiritus mei tua virtute erigas, longanimitate confortes, ac patientia robores: vt nulla aduersitate aut tentatione victus succumbam, nulla pusillanimitate deficiam: sed amoris tui incendio absorptus, ad te solum suspirē, ad te sitienti corde anhelentem, te solum cogitem, te solum desiderem: & mundum cum vniuersis qua in eo sunt relinquam, fastidiam & contemnam. Tibi verò pro omnibus, & latis & tristibus, ex toto corde gratias agam. Amen.

MEDITATIONES. IN PASSIONEM D. N. IESU CHRISTI, EX S. Scripturæ, & S. Patrum sententijs contextæ: cum adiunctis Precatiunculis, ad iuuandum ægrotum accommodatis.

DE TRISTITIA ET PAVORE CHRISTI, IN HORTO EXISTENTIS.

Ethymno dicto, egressus est Iesus cum discipulis suis trans torrentem Cedron: & venit in villam
 6 quæ

quæ dicitur Gethsemani, ubi erat hortus: & dixit discipulis suis: Sedete hîc, donec vadam illuc & orem. Et assumpto Petro & duobus filiis Zebedæi, cœpit contristari & mœstus esse. Tunc ait illis: Tristis est anima mea usque ad mortem. Sustinete hîc, & vigilate mecum. Et progressus pusillum, procidit in faciem suam orans & dicens: Pater mi, si possibile est, transeat à me calix iste: veruntamen non sicut ego volo, sed sicut tu. Math. 26, Ioan. 18.

MEDITATIO.

CAPVT
XIII.

Quis non timeat, ô Dñe Iesu, si times tu, quæ omnia timet: si expanescis tu, cui omne genu curuatur: si tu, qui mors es mortis, morte propinquate pertimescis? Sed metus ille infirmitatis humana communem exprimebat affectum: & significabat hanc poenam vniuersa successioni Adam sine exceptione impositam, ut difficultas extremi transitus timeretur. Positis autem in terragibus, procidisti in faciem tuam, orans in agonia, & dicens: Mi pater, si possibile est, transeat à me calix iste. Et angustias quidem cordis tui certissime indicabat sudor ille sanguineus, qui orationis tempore de carne tua sanctissima guttatim decurrebat in terram. Dominator Domine Iesu, unde tam anxia hæc supplicatio? Nonne voluntarie omnino patri sacrificium obtulisti? Vtique Domine. Arbitramur autem quod hoc ad consolationem infirmorum membrorum tuorum assumpsisti: ne forte desperet quis, si caro infirma remurmuret, ubi ad passionem promptus est spiritus. Da mihi, bone Iesu, omnem mœstitudinem atque agritudinē meam in tua vincere: omnem quoque angorem & dolorem patienter pro tui nominis gloria perferre: propter te, qui dilexisti me, & tradidisti temetipsum pro me. *Præsto sum. Domine, fias*

Rom. 8.
Gal. 2.

fit quod bonum est coram te: veruntamen ne discesse-
ria me. 2. Reg. 15.
Psal. 37.

DE AGONIA CHRISTI IN HOR-
TO, ET SANGVINEO EIUS SVDORE.

Apparuit autem illi Angelus de cælo confortans eum. Et factus in agonia prolixius orabat. Et factus est sudor eius sicut guttæ sanguinis decurrentis in terram. Lucae 22.

MEDITATIO.

VT cunctis seculis declarares, Domine Iesu, te vere pro nobis doluisse, acerbissimamq; passionem subisse: concepta animo supplicij atrocitate, impensiq; beneficij apud homines ingratitude & oblivione, tanto horrore concussus es, ut affectus sanguineum sudorẽ expresserit, toto corpore confertim atque effuse promanantem: & Angelus tuus, creatura tua, minister tuus, te Creatorem Deum ac Dominum suum confortauerit. Quis vero cuiuscunque etiam supplicio expositus, sanguinem legitur unquam sudasse? Nec mirum. Nullius enim supplicij tanta unquam fuit, aut futura est acerbitas, quanta amarissima tua passionis: cuius solius cogitatio sudorem expressit sanguineum. Adfers autem ad casus humanos exemplum: ut me sortis extrema hominum, pigrum & ignauium, non pigeat propter te Deum & Dominum meum aliquid tolerare, cum tu filius & natura heres, insons, inculpabilis, tanta perpeffus sis, dum patri obedis. Obsecro Domine, non pereat mihi tanti prety medicina. Succurre mihi in his meis angustiis, in Conscientia pauore à facie iudicij tui. Nam angustiatus est in me spiritus meus: in me turbatum est cor meum. Et anima mea turbata est valde. Quid dicam?

Psal. 54. 143

IESV SALVATOR mundi saluifica me ex hac hora.

Exod. 23.

Mitte angelum tuum, qui custodiat me: & introducat in locum, quem preparasti expectantibus te. Amen.

DE PRODITIONE IVDÆ.

Et dicit discipulis suis: Ecce appropinquavit hora, & filius hominis tradetur in manus peccatorum. Surgite, eamus: ecce appropinquavit, qui me tradet. Adhuc eo loquente, ecce Iudas vnus de duodecim venit, & cum eo turba multa cū gladiis & fustibus. Qui autē tradidit eū, dedit illis signum dicens: Quemcunq. osculatus fuero, ipse est, tenete eum. Et confestim accedens ad Iesum, dixit, Ave Rabbi. Et osculatus est eum. Dixitque illi Iesus: Amice ad quid venisti? Matthæi 26.

MEDITATIO.

QVam promptus, Domine Iesu, fuerit spiritus, euidenter ostendisti, quando venientibus vnā cum proditore tuo viris sanguinum & querentibus animam tuam, cum laternis & facibus & armis per noctem, vltro occurristi, & te ipsum manifestaſti. Nam accedentem ad osculum sanctissimi oris tui, trucem bestia non auersatus es: sed os in quo dolus non fuit inuentus, ori quod abundauit malitia, dulciter applicuisti. Et amantis planè affectu eum corripuisti: cum tamen ille amoris pignore vulnus infligeret, charitatis officio sanguinem funderet, & pacis instrumento mortem irrogaret: seruus Domino, discipulus Magistro: at tu amoris officia non negaſti. Ego quoque bone Iesu, quem in numerum amicorum & domesticorum tuorum assumere dignatus es: quoties te offendi, ac peccatis meis tanquam osculo perfido tradidi? Nam & ego, vt in manus impiorum deuenires, non minima causa extiti. Traditus es enim propter delicta nostra. Sed nunc Iesu pie, procido ad pe-

Esa. 53.
Psal. 49.Ioan. 15.
Psal. 54.

Rom. 4.

ad pedes tuos, præoccupo faciem tuam in confessione: re-
 cepe me cum filio perduto in gratiam tuam. Non ausim
 petere, ut ad osculum me admittas, seruum omni suppli-
 cio dignum: sed oro, ut me inter electos minimos habere
 digneris. Amen.

DE CAPTIONE IESU.

Tunc accesserunt, & manus iniecerunt in Iesum: &
 tenuerunt eum. Matthæi 26.

MEDITATIO.

Non à te absternuit impios Domine Iesu, quòd in Ioan. 18.
 hora apprehensionis tua, omnipotenti brachio tuo
 terra eos altifisti: non quidem defensionis causa, sed ut
 cognosceret humana presumptio, nihil se posse aduersum
 te, nisi quantum permitteretur à te. Et quis audiat sine
 gemitu, qualiter homicidas man^u in illa hora in te inie-
 cerunt: innocetes manus tuas Iesu bone, vinculis astrin-
 gentes, te agnum mansuetum nihil loquentem, ad instar
 latronis contumeliose traxerunt ad victimam? Et nec
 tunc misericordiam effundere super inimicos tuos, & di-
 stillare fruum dulcedinis tuae Christe cessasti: & tãgens Luc. 22.
 auriculam vulnerati, sanasti eum. Operatorem sum-
 mus agnoscit, & operatricem Domini manũ sequitur
 caro: sed impij illi nec intellexerunt infelices mysterium,
 nec venerati sunt tam clemente pietatis affectum: quòd
 stium hostes tuos non passus sis vulnerari: Illi mortem Psal. 118.
 tibi inferebant: persecutorum vulnera tu sanabas. Rum-
 pe bone Iesu, funes peccatorum, qui circumplexi sunt
 me: ut securus decantem, dirupisti vincula mea Domi- Psal. 115.
 ne: tibi sacrificabo hostiam laudis. Medere quoq. vul-
 neribus animæ meæ: sana animam meam, quia peccaui Psal. 40.
 tibi. Saluum me fac, & saluus ero: quoniam laus mea
 tu es. Amen.

DE FUGA DISCIPULORVM.

Tunc discipuli omnes relicto eo fugerunt. Mat. 26.

MEDITATIO.

Ioan. 13.

Psal. 87.

Psal. 78.

Psal. 37.

Nec minus animum tuum afflixit discipulorum tuorum fuga: quos tu tamen vsque in finem dilexisti. Quippe impleri oportuit in te, quod antè propheta David in persona tua gemens & plangens dixerat: *Elongasti a me amicum & proximum: & notos meos à miseria. Opprobrium sustinuit cor meum & miseriam: & sustinui qui simul contristaretur, & non fuit: consolantem, & non inueni. Domine Iesu, ante te omne desiderium meum: & gemitus meus à te non est absconditus. Cor meum conturbatum est in me: dereliquit me virtus mea. Ne derelinquas me Domine Deus meus: ne discesseris à me. Intende in adiutorium meum, Domine Deus salutis mee. Amen.*

DE PRÆSENTATIONE IESU CORAM ANNA ET CAIPHA PONTIFICIBVS.

Et adduxerunt Iesum ad Annam primùm. Et misit eum Annas ligatum ad Caipham pontificem, Principes autem sacerdotum, & omne cõcilium querebant falsum testimonium contra Iesum, vt eum morti traderent: & non inuenerunt, cum multi falsi testes accessissent. Et exurgēs summus sacerdos in medium, interrogabat eum: & dixit ei: Tu es Christus filius Dei benedicti? Iesus autem dixit illi: Ego sum, & videbitis filium hominis sedentem à dextris virtutis Dei, & venientem cum nubibus cæli. Summus autè sacerdos scindens vestimenta sua, ait: Quid adhuc desideramus testes? Audistis blasphemiam. quid vobis videtur? Qui omnes, condemnauerunt eum
scum ef.

reum esse mortis. Et viri qui tenebant illum, il-
ludabant ei. Et cœperunt quidã conspuere eum,
& velare faciem eius, & colaphis eum cœdere, &
dicere ei, Prophetiza nobis Christe: quis est qui
te percussit? Et ministri alapis eum cœdebant.
Matti. 26. Mar. 14. Luc. 22. Ioan. 18.

MEDITATIO.

Circumderunt te Domine Iesu canes multi: &
Captum atque ligatum ducunt ac reducunt. At tu
Domine, non resistis dum caperis: non murmuras dum
hæris: non recalcitras cum duceris: non maledicis
dum traheris: sed vadis ut mansuetus: taces ut agnus:
sequeris ut innocens: pateris ut humilis. Amantissime
Domine, quanta indigna a propria gente pertulisti!
Vultum tuum desiderabilem, in quem desiderant ange-
li prospicere: qui omnes celos adimplet lætitia: pollutus
labus sputo coinquinauerunt: sacrilegis manibus suis
cecidit: velo in derisum operuerunt: & te Dominum
vniuersa creatura, tanquam seruum contemptibilem
colaphizauerunt. At tu voluntariè, ut nos sanares, Esa. 50.
corpus tuum dedisti percutientibus, & genas tuas vel-
lentibus. Faciem tuam non auertisti ab increpantibus
& conspuentibus in te. Et ego Domine Iesu, faciem tuam
non erubui: non sum veritus Maiestatem tuam: satura-
ui te opprobriis. Sed inuoco nunc nomen tuum Domine: Thren. 3.
ne sis mihi inexorabilis. Miserere mei, secundũ multi-
tudinem miserationum tuarum. Amen. Psal. 50.

DE NEGATIONE PETRI.

Petrus verò sedebat foris in atrio. Quem cum vi-
disset ancilla quædam sedentem ad lumen, &
eum fuisset intuita, dixit: Et hic cum illo erat.
At ille negauit eum, dicens, Mulier non noui il-
lum. Et

b *

lum. Et

lum. Et post pusillum, alius videns eum, dixit: Et tu de illis es. Petrus verò ait, O homo, non sum. Et intervallo factò, quasi horæ unius, alius quidam affirmabat, dicens: Verè & hic cum illo erat: nam & Galilæus est. Et ait Petrus, Homo nescio quid dicis. Et cōtinuò adhuc illo loquente cantavit gallus. Et conuersus Dominus respexit Petrum. Et recordatus est Petrus verbi Domini, sicut dixerat, Quia priusquam gallus cantet, ter me negabis. Et egressus foras Petrus fleuit amarè. Matthæi 26. Lucæ 22.

MEDITATIO.

Quam facile firmissima illa columna ad unius aura impulsam contremuit, ac tandem corruit. Vah, cecidit angelus in celo, Adam in paradiso, Petrus in mundo: quis non timeat iudicia tua Dñe Deus omnipotens, Rex seculorum? Tanquam momentū statera, sic est ante te orbis terrarum: & tanquam gutta roris antelucani, qui descendit in terram. Sed miseris omnium quia omnia potes: & dissimulas peccata hominum propter penitentiā. Diligis enim omnia quæ sunt: & nihil odisti eorum quæ fecisti. Propterea conuersus respexisti discipulum tuum, vt eum ad penitentiam prouocares. Vnde & ille recordatus verbi tui, egressus foras fleuit amarè. Illis, quæso, bone Iesu, tuæ pietatis oculis, quibus tunc Petrum respexisti, me miserū quoque peccatorem elementer adspicias: vt exitus aquarum deducant oculi mei. Ne auertas faciem tuam a puero tuo. saluum me fac in misericordia tua. Respice in me, & miserere mei. Amen.

Apoc. 19.
Sap. 11.

Psal. 118.
Psal. 68.
Psal. 10.
Psal. 24.

DE PRÆ-

DE PRÆSENTATIONE IESV CO-
RAM PILATO: DEQVE ILLVSIONE
EIVS AC FLAGELLATIONE.

Manè autem factò, consiliùm inierunt principes sacerdotum aduersus Iesum, vt eum morti traderent. Et vinctum adduxerunt & tradiderunt Pontio Pilato præfidi. Tunc milites præfidis suscipientes Iesum in pratorio, congregauerunt ad eum vniuersam cohortem. Et apprehendit Pilatus Iesum, & flagellauit. Matth. 27. Ioan. 19.

MEDITATIO.

Ad huc autem animam tuam, Domine Iesu, incircumcisa carni deglutendam tradiderunt. Vinctum siquidem ante faciem Pilati perduxerunt, postulantes crucis supplicio te interimere, qui peccatum non noceras: & verum homicidam dari sibi, agnum lupo, aurum luto postponentes. Et quidem non ignorabat impius ille, per inuidiam hæc in te fieri, nec tamen abstinnit a te temerarias manus: repleuit amaritudine animam tuam sine causa. Illusum recepit: in conspectu illuorum astringere te iussit: nec pepercit amarissimis verberibus virginæam carnem tuam diuellere: plagis plagas, liuores liuoribus crudeliter infligere. Electe puer Dei mei: quid tanta amaritudine, quid tanta confusione dignum commiseras? Prorsus nihil. Ego, ego homo perditus, totius perditionis tuæ causa extiti. Ego Domine vnam acerbam comedi, & dentes tui obstupuerunt: quia que nõ rapuisti, tunc exoluebas. Posuit in te Deus iniquitatem omnium nostrum: tu vulneratus propter iniquitates nostras, attritus es propter scelera nostra. Disciplina pacis nostræ super te. Bone Iesu, da mihi liuore tuo sanari. Amen.

Esa. 53.
2. Cor. 5.

Esa. 42.
Matth. 12.

Ezech. 18.
Psal. 68.

Esa. 53.

DE CORONATIONE IESV.

Et milites plectentes coronam de spinis, imposuerunt capiti eius: & velle purpurea circumdederunt eum, & arundinem in dextera eius. Et veniebant ad eum, & dicebāt: Ave Rex Iudæorum. & dabant ei alapas. Et expuentes in eum acceperunt arundinem, & percutiebant caput eius. Exiit ergo Iesus foras, portans coronam spineam, & purpureum vestimētum. Et dicit Pilatus Iudæis, Ecce homo. Matth. 27. Ioan. 19.

MEDITATIO.

EXpergiscere anima mea, & contemplare virū hunc memorabilem: quem in speculo Evangelici sermonis quasi præsentem intueris. Quis est iste qui ingreditur habens imaginem quasi Regis, & nihilominus serui despectissimi confusione repletus? Coronatus incedit: sed ipsa etiam corona cruciatus est illi, & mille puncturis caput eius diuulnerat. Regali purpura induitur: sed potius in ea despicitur quam honoratur. Sceptrum in manu gestat: sed eo ipso caput eius reuerendum feritur. Adorant coram ipso positus in terra genibus, & Regem clamant: & continuo spiritus amabiles eius genas sublinunt: adeo ut non fuerit species ei neque decor: & quasi absconditus vultus eius & despectus. Edomā bone Iesu, inuincibilem cordis mei duritiam, & confirmā imbecillitatem meam: ut non pigeat tecum quiduis pati, ut tribulationis socius, tua quoque consolatione gaudeā. Amen.

Et. 11.

DE EDUCTIONE IESV AD LOCUM CALVARIÆ.

Tunc Pilatus dimisit illis Barabbam: Iesum autem flagellatum tradidit eis, ut crucifigeretur. Et postquam

quàm illuserunt ei, exuerunt eum chlamydem:
& induerunt eum vestimentis eius, & duxerunt
eum vt crucifigerent. Et Iesus baiulans sibi cru-
cem, exiuit in eum qui dicitur Caluariæ locum.
Matthæi 27. Ioan. 19.

MEDITATIO.

GRande spectaculum, & mundo & angelis, Domi-
ne Deus meus. Inter sputamenta & colaphos, &
reliqua ludibria, patientia & mansuetudine vesanas
mentes conturbas: & in eo, quòd inter iniurias & conui-
cia se malitia Iudæica sentit contemptam, vehementius
exacerbatur: & de malitia & impietate suauitas pie-
tasq; tua Christe triumphat. Et quidem vt filius homi-
nis, sicut scriptum est de te, vadis: qui damnatus es, vt
liberares danatos: doluisti, vt sanares infirmos: timui-
sti, vt nos faceres securos: opprobria pertulisti, vt im- psal. 40.
properia detrahentium non mouerent electos. Domine
Iesu, qui infamem arborem crucis, defectis iam nimia
vexatione viribus, ad supplicij locum oppido volens por-
taisti: & sub onere crucis dorsum incuruans, nostra ipse
portare dignatus es ignominia: fac me tollere crucem
meam, & sequi te, vt te dignus inueniar: vt commoriar
simul tibi, & conuiuam: sustineam & conregnē. Amen.

DE CRUCIFIXIONE IESU.

Et postquàm venerunt in locum, qui vocatur Cal-
uariæ, ibi crucifixerunt eum: & duos alios la-
trones, hinc & hinc, medium autem Iesum. Præ-
tereuntes autem blasphemabant eum.

Matt. 27. Lucæ 23. Ioan. 19.

MEDI-

MEDITATIO.

Quid te abiectius Dñe Iesu, vermis potius quam homo? Qui nudus & verberibus laceratus in medio latronum cruci ignominiose ferreis clavis affigi, sanctissimosque artus tuos valide distendi spontaneus tolerasti: peccata nostra perferens in corpore tuo. Facies illa tua sacratissima, quam angeli aspicere desiderant, quæ fuerat in transfiguratione rutilans ut sol, modo denigrata est, alapis & liuore saucia: sputo, puluere, lachrymis, ac sanguine conspersa. Ibi eras tu Domine comitatus discipulis, quos elegeras: hic ab illis derelictus. Ibi fuisti in medio duorum illustrium virorum collocatus, Mose & Elia: hic inter duos latrones constitutus. Ibi exultans gloria: hic repletus ignominia. Ibi eras amictu fulgente & candicante ornatu: hic vestimentis tuis nudatus & spoliatus. Ibi audisti suauissimam patris vocem, te filium dilectum vocantem: hic audis impropria, & perditorum hominum cateruam te blasphemantem. Presta quaeso bone Iesu, ut mortem tuam in mente habeam: ac lubens tua sequar vestigia. Me quoque fac dulcissime Iesu, in suauissimos istos tuos, dispassis in cruce manibus, amplexus feliciter aspirare: ut in te uno, tibiq; vni vna, imò amoris tuo immoriar: ne quæ fiat, ut abs te unquam diuellar. Amen.

MEDITATIONES ET PRECA-
TIONES. AD SEPTEM VLTIMA
Christi Iesu in cruce morientis Verba.

VERBUM I.

Erat autem hora tertia, & crucifixerunt Iesum. Et cum eo crucifigunt duos latrones: vnum à dextris, & alium à sinistris eius. Et impleta est Scriptura quæ dicit: Et cum iniquis reputatus est. Et
præter-

1. Pet. 2.

Matt. 17.

Luc. 9.